

Keskeisen kaupunkialueen yläkouluselvitys

Kaupunginvaltuusto 12.06.2023 § 49
2441/12.00.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Mika Kuitunen, perusopetuspäällikkö, puh. 044 718 5151

Simo Hiltunen, asiakkuuspäällikkö, puh. 044 718 5248

Katja Penttinen, kehittämispäällikkö, puh. 044 718 7000
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto päättää, että

- yläkouluverkko rakennetaan vaihtoehto B:n pohjalta seuraavin muutoksin: Etelä -Kuopioon rakennetaan eteläistä ja läntistä maaseutualueutta sekä Hiltulanlahtea palveleva yläkoulu, jonka sijainti ja mitoitus päätetään sitten, kun tieto Vanuvuoren uuden asuinalueen toteutumisesta on käytettävissä. Ratkaisu vähentää keskustan alueen yläkoulujen oppilasmäärää, mikä otetaan huomioon näiden koulujen mitoituksessa.
- tehdään vaihtoehtoinen suunnitelma ja arvio Jynkänlahden yläkoulun peruskorjauksesta ja sekä säilyttämisestä osana verkostoa, jonka jälkeen tehdään vertaileva arvio peruskorjatun Jynkänlahden koulun ja Lippumäen uuden koulun välillä. Jynkänlahden ja Ylä-Pyörön yläkoulujen oppilasalueita koskeva verkostopäätös tehdään myöhemmin tuon analyysin pohjalta.

Päätös

Keskustelun kuluessa valtuutettu Henna-Riikka Pitkänen valtuutettujen Jukka Savolainen, Kaija Sääsä, Tanja Airaksinen ja Hannu Kokki kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: Kaupunginvaltuusto hyväksyy kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksen mukaisen skenaario A:n lisäystekstillä. Puijonsarven koulu ja Hatsalan koulu säilyvät määritellyillä paikoilla. Pyörön yläkoulurakennus peruskorjataan tai rakennetaan uusi nykyiselle paikalle 10-sarjaisena. Minna Canthin koulu rakennetaan Mölymäkeen ja Jynkänlahden koulu Lippumäkeen. Keskeisen kaupunkialueen yläkouluverkon kokoonpano tulee arvioida ja ratkaista 2020- ja 2030-lukujen taitteessa, jolloin yläkoulukaisten määrä kääntyy laskuun. Vuosikymmenen vaihteeseen mennessä tarkastellaan uudelleen keskeisen kaupunkialueen yläkoulujen tilannetta huomioiden nykyisten koulujen oppilasmääräkehitys ja uusien asuinalueiden rakentuminen.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi asiassa siten, että ne, jotka ovat kaupunginvaltuutuksen päätösehdotuksen kannalla äänestävät JAA ja ne, jotka ovat valtuutettu Henna-Riikka Pitkäsen tekemän muutosehdotuksen kannalla äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin. Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 33 jaa-ääntä ja 26 ei-ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginvaltuutuksen päätösehdotuksen. Äänestystulos on pöytäkirjan liitteenä.

Merkitään, että varavaltuutettu Anna Partanen poistui kokouksesta asian käsittelyn päätyttyä.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Liitteet

2441/2023 Yläkouluselvitys_Puijonsarvesta Matkukseen20230418
2441/2023 Yläkouluselvityskyselyn raportti
2441/2023 Adressi Neulamäen yläkoulun säilyttämisen puolesta
2441/2023 Vaikutusten arviointi
2441/2023 Adressi Neulamäen yläkoulun säilyttämisen puolesta /18.4.2023 kokouksessa luovutettu
Äänestys 1 Kaupunginhallitus-Pitkänen

Kaupunginhallitus 22.05.2023 § 162

Päätösehdotus

vs. kaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Kaupunginhallitus hyväksyy kasvun ja oppimisen lautakunnan esityksen ja saattaa sen edelleen hyväksyttäväksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Vesa Linnanmäki jäsenten Kaisa Kantele ja Pekka Niiranen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen:

1. Yläkouluverkko rakennetaan vaihtoehto B:n pohjalta seuraavin muutoksin: Etelä -Kuopioon rakennetaan eteläistä ja läntistä maaseutualueutta sekä Hiltulanlahtea palveleva yläkoulu, jonka sijainti ja mitoitus päätetään sitten, kun tieto Vanuvuoren uuden asuinalueen toteutumisesta on käytettävissä. Ratkaisu vähentää keskustan alueen yläkoulujen oppilasmäärää, mikä otetaan huomioon näiden koulujen mitoituksessa.

2. Tehdään vaihtoehtoinen suunnitelma ja arvio Jynkänlahden yläkoulun peruskorjauksesta ja sekä säilyttämisestä osana verkostoa, jonka jälkeen tehdään vertaileva arvio peruskorjatun Jynkänlahden koulun ja Lippumäen uuden koulun välillä. Jynkänlahden ja Ylä-Pyörön yläkoulujen oppilasalueita koskeva verkostopäätös tehdään myöhemmin tuon analyysin pohjalta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi asiassa siten, että ne, jotka ovat vs. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen kannalla äänestävät JAA ja ne, jotka ovat jäsen Vesa Linnanmäen muutosehdotuksen kannalla äänestävät EI. Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 jaa-ääntä (Eskelinen, Koskinen, Kaartinen, Kosunen) ja 7 ei-ääntä (Eskelinen-Fingerroos, Kantele, Linnanmäki, Markkanen, Niiranen, Hämäläinen, Wallius), joten kaupunginhallitus oli hyväksynyt jäsen Vesa Linnanmäen tekemän muutosehdotuksen.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Liitteet jaetaan vain sähköisesti.

Liitteet

Kaupunginhallitus 15.05.2023 § 155

Päätösehdotus

vs. kaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Kaupunginhallitus merkitsee tässä vaiheessa selostuksen tiedoksi ja asia tuodaan päätöskäsittelyyn 22.5.2023.

Päätös

Merkitään, että opetusjohtaja Silja Silvennoinen, kehittämispäällikkö Katri Hiltunen ja kehittämispäällikkö Katja Penttinen esittelivät asiaa kokouksessa ja he poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen. Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vs. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 18.04.2023 § 37

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

Päätös

Pidettiin tekninen tauko klo 17.45 - 18.00.

Esittelyn jälkeen lautakunnassa tehtiin 2 pohjaesityksestä poikkeavaa esitystä:

1. JÄSEN HELI NORJA ESITTI ESITTELIJÄN ESITYKSESTÄ POIKETEN, ETTÄ LAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSEKSI VALITAAN SKENAARIO B, SEURAAVILLA MUUTOKSILLA:

- Hatsalan klassillisen, Puijonsarven, Neulamäen ja Jynkänlahden koulut määritellyillä paikoillaan.
- Pyörön koulu rakennetaan nykyiselle paikalleen.
- Eteläiselle alueelle rakennetaan uusi koulu.

Kari Sutinen kannatti Heli norjan esitystä.

2. JÄSEN HENNA-RIIKKA PITKÄNEN ESITTI SKENAARIO A:N HYVÄKSYMISTÄ SEURAAVIN POIKKEUKSIN:

Vuosikymmenen vaihteeseen mennessä tarkastellaan uudelleen keskeisen kaupunkialueen yläkoulujen tilannetta huomioiden nykyisten koulujen oppilasmääräkehitys ja uusien asuinalueiden rakentuminen.

Tuula Savolainen kannatti Henna-Riikka Pitkäsen esitystä.

Veijo Tirkkonen kannatti Henna-Riikka Pitkäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi esittelijän ehdotuksesta poikkeavaa kannatettua esitystä, joten niistä on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta järjestetään nimenhuutoäänestykset. Käsittelyjärjestysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ensin äänestettiin vastakkain jäsen Henna-Riikka Pitkäsen ja jäsen Heli Norjan esitykset.

Ne, jotka kannattavat jäsen Henna-Riikka Pitkäsen esitystä, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat jäsen Heli Norjan esitystä äänestävät "EI".
Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä Pitkäsen esitys sai 7 (seitsemän) ääntä (Soukkamäki, Hakala, Kähkönen, Pitkänen, Savolainen, Tirkkonen ja Loponen) ja Norjan 4 (neljä) ääntä (Mertanen, Norja, Pirinen ja Sutinen), joten Henna-Riikka Pitkäsen esitys hyväksyttiin.

Seuraavaksi äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotus ja ensimmäisen äänestyksen voittanut jäsen Henna-Riikka Pitkäsen esitys.

Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat jäsen Pitkäsen esitystä, äänestävät "EI". Äänestysehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä esittelijän ehdotus sai 3 (kolme) ääntä (Soukkamäki, Hakala ja Loponen) ja jäsen Pitkäsen esitys 4 (neljä) ääntä (Kähkönen, Pitkänen, Savolainen ja Tirkkonen). Ja 4 jäsentä äänesti tyhjä (Mertanen, Norja, Pirinen ja Sutinen), joten jäsen Pitkäsen esitys tuli lautakunnan päätökseksi.

Lautakunta päätti hyväksyä yläkouluselvityksen skenaario A:n kouluverkkoon liittyvän suunnittelun ja päätöksenteon pohjaksi seuraavin poikkeuksin "Vuosikymmenen vaihteeseen mennessä tarkastellaan uudelleen keskeisen kaupunkialueen yläkoulujen tilannetta huomioiden nykyisten koulujen oppilasmääräkehitys ja uusien asuinalueiden rakentuminen" ja esittää sen hyväksymistä kaupunginhallitukselle sekä edelleen kaupunginvaltuustolle."

Liisa Kaksonen ja Katja Penttinen poistuivat klo 17.46 tauon aikana. Taina Vainio, Mika Kuitunen ja Alekski Eskelinen poistuivat klo 18.15 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkittiin tiedoksi kokoukseen tuotu adressi/Neulamäen yläkoulun säilyttämisen puolesta, joka liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Esitys

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy yläkouluselvityksen skenaarion A kouluverkkoon liittyvän suunnittelun ja päätöksenteon pohjaksi ja esittää sen hyväksymistä kaupunginhallitukselle sekä edelleen kaupunginvaltuustolle.

Selostus

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen
Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö

Kasvun ja oppimisen lautakunta palautti asian 21.3.2023 uudelleen valmisteluun. Lautakunta edellytti lisää mahdollisuuksia keskustella ja kuulla asiasta, lisäselvitystä eteläisen alueen ratkaisuun sekä raporttia toteutetusta kyselystä. Kuopion kaupungin keskeisen kaupunkialueen vuosiluokkien 7-9 koulut eli yläkoulut, lukuun ottamatta Puijonsarven koulua, ovat elinkaarensa päässä 2030-luvun alkupuoleen mennessä.

Keskeisen kaupunkialueen yläkouluselvityksen aloittamista käsiteltiin palveluverkostotyön työryhmässä 8.4.2022, palveluverkostotyön ohjausryhmässä 13.4.2022 ja työn aloittaminen hyväksyttiin kasvun ja oppimisen lautakunnassa 26.4.2022. Työtä tehtiin osana DigiPAVe II -projektia 30.6.2022 asti.

Selvitystyön tarkoituksena oli tarkastella keskeisen kaupunkialueen yläkouluverkkoa, tarkastelualueena alue "Puijonsarvesta Matkukseen". Alue sisältää Hatsalan klassillisen koulun, Minna Canthin, Puijonsarven, Neulamäen, Pyörön ja Jynkänlahden koulun.

Selvitystyö haluttiin toteutettavan mahdollisimman kompaktina ja edellytettiin, että työssä hyödynnetään jo aiemmin kerättyä tietoa. Pidettiin tärkeänä, että tuotetaan vaihtoehtoisia skenaarioita päätöksenteon pohjaksi. Työssä tuli priorisoida Hatsalan klassillisen koulun korvaava koulu. Selvitystyöhön nimettiin moniammatillinen selvitystyöryhmä, joka aloitti työn kehittämispäällikkö Katja Penttisen vetämänä toukokuussa 2022.

Yläkouluselvitystyössä tarkasteltiin eri alueiden oppilasmääriä, niiden kehitystä ja ennusteita sekä oppilaiden hakeutumista kouluihin. Nykyisten koulujen saavutettavuutta, toimintaa, rakennetta ja painotuksia sekä peruskorjausaikatauluja tarkasteltiin ja koostettiin tietoja vertailudokumentteihin. Työssä selvitettiin mahdolliset käytettävissä olevat tontit ja rakennuspaikat sekä perehdyttiin olemassa oleviin rakennuksiin ja niiden mahdollisuuksiin jatkokäytössä. Selvityksen yhteydessä tehtiin yläkoulunäkemyksiä selvittävä kysely oppilaille ja huoltajille.

Kaupunginhallitus teki päätöksen Hatsalan koulun koosta ja sijainnista 26.9.2022. Päätöksen jälkeen päästiin laatimaan yläkouluselvityksen skenaarioita etenemisvaihtoehdoista. Hatsalan koulun lisäksi Puijonsarven koulu on kouluverkkoon lukittu, koska sen osalta peruskorjaustarve on vasta 2040-luvulla. Ohjausryhmän antaman ohjauksen mukaisesti työryhmä koosti keskeiselle kaupunkialueelle neljän, viiden ja kuuden yläkoulun skenaariot. Ennusteen mukaan keskeisen kaupunkialueen 7.-9.-luokkien kouluissa opiskelee noin 3100 oppilasta vuonna 2035. Näihin yläkouluihin tarvitaan kapasiteettia yhteensä 44:lle oppilassarjalle (44 sarjaa x 3 luokka-astetta x 23 oppilasta luokalla = 3036 oppilasta). Skenaariot mitoitettiin tälle oppilasmäärälle. Neljän yläkoulun skenaario ei osoittautunut realistiseksi, sillä Puijonsarven koulun lisänä kolme muuta yläkoulua olisivat muodostuneet liian suuriksi ja kouluverkkona liian harvaksi.

Työn oli tarkoitus valmistua vuoden 2022 aikana, mutta se ei päässyt etenemään ennen kuin Hatsalan koululle oli löydetty väistömahdollisuus. Viiden ja kuuden yläkoulun skenaarioista poimittiin verkostotyön ohjaus- ja työryhmän käsittelyjen perusteella toimivimmat kokonaisuudet, skenaario A (viiden yläkoulun malli) ja skenaario B (kuuden yläkoulun malli).

Selvitystyöryhmä päätyi esittämään kouluverkon jatkosuunnittelun pohjaksi viiden yläkoulun skenaariota A. Skenaariossa Puijonsarven koulu ja Hatsalan koulu säilyvät määritellyillä paikoillaan. Pyörön yläkoulurakennus peruskorjataan tai rakennetaan uusi nykyiselle paikalle 10-sarjaisena. Minna Canthin koulu rakennetaan Mölymäkeen ja Jynkänlahden koulu Lippumäkeen. Keskeisen kaupunkialueen yläkouluverkon kokoonpano tulee arvioida ja ratkaista 2020- ja 2030-lukujen taitteessa, jolloin yläkouluikäisten määrä kääntyy laskuun. Alueen oppilasmäärien kehitystä ja erikseen suunniteltavia, mahdollisia koulujen oppilaaksiottoalueita on kuvattu skenaarioihin.

Esitettävässä skenaariossa oppilasmäärät jakautuvat yläkouluittain seuraavasti:

- Puijonsarvi 3 oppilassarjaa
- Hatsala 12 oppilassarjaa
- Pyörö 10 oppilassarjaa
- Minna Canth 10 oppilassarjaa
- Jynkänlahti 9 oppilassarjaa.

Tämänhetkisen kustannusarvion mukaan skenaariosta A syntyy uusia pääomakustannuksia 129 milj.€, jossa on mukana Hatsalan koulun rakentamiskustannukset.

Skenaarion mukaan ensin rakennetaan Mölymäelle uusi koulu, joka toimii Hatsalan klassillisen koulun väistötilana ennen Minna Canthin koulun siirtymistä Mölymäelle. Toisena rakennetaan Lippumäkeen uusi koulu, jonne Pyörön koulu siirtyy väestöön ennen Jynkänlahden koulun siirtymistä Lippumäkeen. Mölymäen ja Lippumäen osalta on tehtävä tarvittavat kaavamuutokset. Molemmissa säästytään sekä väistötilakustannuksilta että koulun ulkoliikuntapaikkojen rakentamiselta.

Jynkänlahden koulun peruskorjaus tai rakentaminen entiselle tontilleen on hankalaa ja edellyttäisi väistötiloja, mikä aiheuttaisi n. 10 miljoonan euron lisäkustannukset. Peruskorjauksen jälkeen rakennukseen jäisi riskirakenteita ja toisaalta tontin hankala muoto vaikeuttaisi tarvittavan koulun uudisrakentamista paikkaan. Lippumäen esitetty koulupaikka on liikenteellisesti merkittävästi paremmin saavutettavissa kuin Jynkänlahden nykyinen koulupaikka. Lippumäen sivuitse kulkevat mm. Saaristokapungin useat julkisen liikenteen linjat.

Perusteet esitykselle ovat:

- Toiminnallisesti vahvat yksiköt
 - Vahvat, keskenään tasavertaiset yksiköt, joissa vetovoimaa oppilaille ja henkilöstölle; yhdenvertaistavat ja vahvistavat keskeistä kaupunkialuetta
 - Opetuksen järjestäminen toteutettavissa omalla henkilöstöllä, ei tarvetta kiertävälle henkilöstölle
 - Oppilaiden valinnanmahdollisuudet monipuoliset, mahdollisimman yhdenvertaiset
 - Hyvä saavutettavuus eli kuljetuskustannukset suhteellisen pieniä.
 - Oppilashuollollinen ja pedagoginen tuki järjestettävissä jatkuvaksi ja toimivaksi
- Kustannukset
 - Oppilaskohtaiset kustannukset ovat suurempia pienissä kouluissa

- Tilat optimaalisella käytöllä
- Skenaariossa välttään väistötilakustannuksilta (n. 20 milj.€)
- Taloudellisesti kestävin malli (toiminta, investoinnit yli 12 miljoonaa b-skenaariota pienemmät)

- Viiden yläkoulun skenaariossa voidaan varautua valtakunnalliseen syntyvyyden laskuun ja vuosikymmenen vaihteessa toteutuvaan ikäluokkien pienenemiseen. Viiden yläkoulun skenaario on myös kestävän talous- ja ympäristönäkökulman puolesta perusteltu ratkaisu.

Selvityksen yhteydessä oppilaille ja huoltajille toteutettuun kyselyyn saatiin yli 2000 vastausta, joista pääosa yläkoululaisilta. Liitteenä olevassa kyselyraportissa nousi esille oppilaiden näkemys siitä, että tärkeintä koulussa ovat kaverit ja etteivät yläkoulun sijainti ja oppilasmäärä ole heille olennaisia näkökulmia. Koulumatkan toivotaan olevan pituudeltaan kohtuullinen. tärkeää koululaisille ovat lisäksi koulujen hyvä henkilökunta, opetuksen laatu, koulun hyvä ilmapiiri ja viihtyisät tilat. Huoltajien vastaukset eivät merkittävästi poikenneet oppilaiden vastauksista. Heille tärkeintä on opetuksen laatu, koulun sijainti lähellä kotia tai omalla asuinalueella, kaverit, hyvä henkilökunta ja koulun hyvä ilmapiiri.

Yläkouluselvityksen tiedotus- ja keskustelutilaisuudet:

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti 26.4.2022 keskeisen kaupunkialueen yläkouluverkkoselvityksen toteuttamisesta. Lisäksi KOP-lautakunnan kokoukset 6.9.2022, 21.3.2023.

Palveluverkostotyön ohjausryhmä (13 päättäjää) on ohjannut ja käsitellyt työtä 8.4.2022, 13.4.2022, 21.6.2022, 6.9.2022, 11.10.2022, 15.11.2022 ja 13.12.2022.

Käsittely KOP-lautakunnan edustajien (8 edustajaa) **palveluverkostotyön työryhmässä** 8.4.2022, 21.6.2022, 8.8.2022, 30.8.2022, 27.10.2022, 23.11.2022, 20.12.2022, 31.1.2023 sekä 28.2.2023.

Kaupunginhallituksen iltakoulu 5.9.2022, 27.2.2023

Valtuustoryhmien puheenjohtajisto 13.3.2023

Kaupunginvaltuusto 12.9.2022, 27.3.2023

Asukaskuuleminen 4.4.2023

Perusopetuksen rehtorit 16.3.2023

Keskeisen kaupunkialueen yläkoulujen henkilöstö 16.3.2023

Asukkaiden kuuleminen 4.4.2023

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Kasvun ja oppimisen lautakunta 21.03.2023 § 29
2441/12.00.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003
Katja Penttinen, puh. 044 718 7000
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen

Päätös

Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun ja että asia otetaan käsittelyyn 18.4.2023 lautakunnan kokoukseen.

Merkittiin tiedoksi saapunut adressi (Neulamäen yläkoulun säilyttämisen puolesta) sekä päätettiin liittää adressi pöytäkirjan liitteeksi.

Liisa Kaksonen ja Katja Penttinen poistuivat kokouksesta klo 17.49 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Esitys

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy yläkouluselvityksen skenaarion A kouluverkkoon liittyvän suunnittelun ja päätöksenteon pohjaksi ja esittää sen hyväksymistä kaupunginhallitukselle sekä edelleen kaupunginvaltuustolle.

Selostus

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen **Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö**

Keskeisen kaupunkialueen vuosiluokkien 7-9 koulut eli yläkoulut, lukuun ottamatta Puijonsarven koulua, ovat elinkaarensa päässä 2030-luvun alkupuoleen mennessä.

Keskeisen kaupunkialueen yläkouluselvityksen aloittamista käsiteltiin palveluverkostotyön työryhmässä 8.4.2022, palveluverkostotyön ohjausryhmässä 13.4.2022 ja työn aloittaminen hyväksyttiin kasvun ja oppimisen lautakunnassa 26.4.2022. Työtä tehtiin osana DigiPAVe II –projektia 30.6.2022 asti.

Selvitystyön tarkoituksena oli tarkastella keskeisen kaupunkialueen yläkouluverkkoa, tarkastelualueena alue ”Puijonsarvesta Matkukseen”. Alue sisältää Hatsalan klassillisen koulun, Minna Canthin, Puijonsarven, Neulamäen, Pyörön ja Jynkänlahden koulun.

Selvitystyö haluttiin toteutettavan mahdollisimman kompaktina ja edellytettiin, että työssä hyödynnetään jo aiemmin kerättyä tietoa. Pidettiin tärkeänä, että tuotetaan vaihtoehtoisia skenarioita päätöksenteon pohjaksi. Työssä tuli priorisoida Hatsalan klassillisen koulun korvaava koulu. Selvitystyöhön nimettiin moniammatillinen selvitystyöryhmä, joka aloitti työn kehittämispäällikkö Katja Penttisen johdolla toukokuussa 2022.

Yläkouluselvitystyössä tarkasteltiin eri alueiden oppilasmääriä, niiden kehitystä ja ennusteita sekä oppilaiden hakeutumista kouluihin. Nykyisten koulujen saavutettavuutta, toimintaa, rakennetta ja painotuksia sekä peruskorjauskaatauluja tarkasteltiin ja koostettiin tietoja vertailudokumentteihin. Työssä selvitettiin mahdolliset käytettävissä olevat tontit ja rakennuspaikat sekä perehdyttiin olemassa oleviin rakennuksiin ja niiden mahdollisuuksiin jatkokäytössä. Selvityksen yhteydessä tehtiin yläkoulunäkemyksiä selvittävä kysely oppilaille ja huoltajille.

Kaupunginhallitus teki päätöksen Hatsalan koulun koosta ja sijainnista 26.9.2022. Päätöksen jälkeen päästiin laatimaan yläkouluselvityksen skenarioita etenemisvaihtoehdoista. Hatsalan koulun lisäksi Puijonsarven koulu oli kouluverkkoon lukittu, koska sen osalta peruskorjaustarve on vasta 2040-luvulla. Työryhmä koosti keskeiselle kaupunkialueelle neljän, viiden ja kuuden

yläkoulun skenaariot. Ennusteen mukaan keskeisen kaupunkialueen 7.-9.-luokkien kouluissa opiskelee noin 3100 oppilasta vuonna 2035. Näihin yläkouluihin tarvitaan kapasiteettia yhteensä 44:lle oppilassarjalle (44 sarjaa x 3 luokka-astetta x 23 oppilasta luokalla = 3036 oppilasta). Skenaariot mitoitettiin tälle oppilasmäärälle. Neljän yläkoulun skenaario ei osoittautunut realistiseksi, sillä Puijonsarven koulun lisänä kolme muuta yläkoulua olisivat muodostuneet liian suuriksi ja kouluverkkona liian harvaksi.

Työn oli tarkoitus valmistua vuoden 2022 aikana, mutta se ei päässyt etenemään ennen kuin Hatsalan koululle oli löydetty väistömahdollisuus. Viiden ja kuuden yläkoulun skenaarioista poimittiin verkostotyön ohjaus- ja työryhmän käsittelyjen perusteella toimivimmat kokonaisuudet, skenaario A (viiden yläkoulun malli) ja skenaario B (kuuden yläkoulun malli).

Selvitystyöryhmä päätyi esittämään kouluverkon jatkosuunnittelun pohjaksi viiden yläkoulun skenaariota A. Skenaariossa Puijonsarven koulu ja Hatsalan koulu säilyvät määritellyillä paikoillaan. Pyörön yläkoulurakennus peruskorjataan tai rakennetaan uusi nykyiselle paikalle 10-sarjaisena. Minna Canthin koulu rakennetaan Mölymäkeen ja Jynkänlahden koulu Lippumäkeen. Nykyisestä yläkouluverkosta jää pois Neulamäen koulu. Väestöennusteen pohjalta arvioidaan, että Neulamäen koulun oppilaat mahtuvat muihin kouluihin 2030-luvulla uusien koulujen valmistuttua. Skenaariossa oppilasmäärät jakautuvat yläkouluittain seuraavasti:

- Puijonsarvi 3 oppilassarjaa
- Hatsala 12 oppilassarjaa
- Pyörö 10 oppilassarjaa
- Minna Canth 10 oppilassarjaa
- Jynkänlahti 9 oppilassarjaa.

Tämänhetkisen kustannusarvion mukaan uusia pääomakustannuksia syntyy 129 milj.€, jossa on mukana Hatsalan koulun rakentamiskustannukset. Skenaariota mukaan ensin rakennetaan Mölymäelle uusi koulu, joka toimii Hatsalan klassillisen koulun väistötilana ennen Minna Canthin koulun siirtymistä Mölymäelle. Toisena rakennetaan Lippumäkeen uusi koulu, jonne Pyörön koulu siirtyy väestöön ennen Jynkänlahden koulun siirtymistä Lippumäkeen. Mölymäen ja Lippumäen osalta on tehtävä tarvittavat kaavamuutokset. Molemmissa säästytään koulun ulkoliikuntapaikkojen rakentamiselta.

Perusteet esitykselle ovat:

- Toiminnallisesti vahvat yksiköt
 - Oppilashuollollinen ja pedagoginen tuki järjestettävissä jatkuvaksi ja toimivaksi.
 - Opetuksen järjestäminen omalla henkilöstöllä, ei tarvetta kiertävälle henkilöstölle.
 - Oppilaiden valinnanmahdollisuudet monipuoliset.
 - Vahvat, keskenään tasavertaiset yksiköt, joissa vetovoimaa oppilaille ja henkilöstölle; yhdenvertaistavat ja vahvistavat keskeistä kaupunkialuetta.
 - Hyvä saavutettavuus eli kuljetuskustannukset suhteellisen pieniä.
- Kustannukset
 - Oppilaskohtaiset kustannukset ovat suurempia pienissä kouluissa.
 - Tilat optimaalisella käytöllä.
- Viiden yläkoulun skenaariossa voidaan varautua valtakunnalliseen syntyvyyden laskuun ja ikäluokkien pienenemiseen.

Tiedotus- ja keskustelutilaisuudet asiassa:

Kaupunginhallituksen iltakoulu 27.2., verkostotyön työryhmä 28.2.,
valtuustoryhmien puheenjohtajat 13.3., perusopetuksen rehtorit 16.3., keskeisen
kaupunkialueen yläkoulujen henkilöstö 16.3.